Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda", 30 Montgomery St
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюз (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250

РІК LXXXIX. Ч. 228. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ЧЕТВЕР, 2-го ГРУДНЯ 1982 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, THURSDAY, DECEMBER 2, 1982 No. 228. VOL. LXXXIX.

ЕКЗИЛЬНИЙ УРЯД УНР ВИДАВ МЕМОРАНДУМ З ПРИВОДУ 60-РІЧЧЯ СССР

Оттава, Онт. (ОУПС — УІБ). — В грудні ц.р. минає 60 років із часу остаточного оформлення т.зв. „Союзу Совєтських Соціялістичних Республік" — насправді нової "тюрми народів", що прийшла на зміну царської Росії з-перед 1917 року.

З уваги на широкозакроєну акцію відзначення цієї річниці як на внутрішньому полі, так і поза кордонами СССР Уряд Української Народної Республіки в екзилі виготовив окремий меморандум у цій справі, викриваючи справжнє обличчя москво-комуністичного нео колоніялізму, першою й головною жертвою якого впала українська національна держава з 1917-1920 років. Вперше вислано цей меморандум на Мадридську конференцію в жовтні ц.р., вдруге проголошено його й роздано учасникам Европейської конференції про людські права й самовизначення народів у Люцерні, Швайцарія, а втретє розіслано її у формі окремого видання „Українікі екзиліяни" (ч. 14) в листопаді-грудні 1982 року дипломатичним представництвам держав, що в 1917-1920 роках були в зв'язках, чи визнавали офіційно УНРеспубліку. Це видання розіслано теж національним і університетським бібліотекам та окремим особам, що зацікавлені справами підсовєтської дійсности. В обмеженій кількості його можна набути в ДЦ УНР у Філядельфії та в представництвах Об'єднання Прихильників ДЦ УНР в Америці, Европі й Австралії. Тому що текст цього видання в англійській мові, воно надається добре для дальшого поширення між широкими колами співгромадян на місцях українського поселення у вільному світі.

ПОРУШЕНО ПИТАННЯ УКРАЇНИ НА КОНФЕРЕНЦІЯХ

Оттава, Онт. (ОУПС). — На зібранні Канадської федерації громадянства тут в приміщеннях Крайового пресового клюбу 18-го листопада ц.р. д-р Ярослав Рудницький з Монтреалю здав звіт про дві цьогорічні конференції в Швайцарії, присвячені справам людських прав і захистові національних меншин.

Перша з них відбулася в Палаті Націй у Женеві й була присвячена захистові людських прав та запобіганню дискримінації меншин у різних країнах світу. На цій конференції виступав проф. Рудницький як „обсерватор" ОН та член канадської делеґації на сесію Економічної й соціяльної ради ОН під головуванням Ж.П.Дроле з Оттави.

Друга конференція, в якій він брав участь, відбулася в Люцерні 10-11-го жовтня й була присвячена „людським правам і справі самовизначення народів", а зокрема русифікації народів поза залізною заслоною. Українську делеґацію на цю конференцілю очолював Президент УНР Микола Лівицький, що склав окрему заяву про участь поляків і росіян у майбутніх люцернських конференціях.

Доповідь про „Русифікацію України й неросійських народів у СССР" виголосив проф. Ю. Бойко з Мюнхену. В конференції взяли також активну участь д-р В. Федорончук, голова европейського Представництва ДЦ УНР з Риму, д-р Р. Прокоп, д-р Лотоцький та інші. На конференції поширено чужомовні видання про Україну та її сучасний стан під совєтами.

Створено відділ славістики в університеті МекМастер

Гамилтон, Онт. — За ухвалою свого сенату МекМастер університет перетворив у 1982 році колишній російський відділ на новий відділ славістики. Створенням відділу славістики університет відкрив для багатьох канадців слов'янського походження можливість зберегти, або ж наново пізнати українську мову і культурну спадщину.

Студенти, що спеціялізуються в галузях інженерії, природознавчих чи соціяльних науках, тепер можуть вивчати такі слов'янські мови: польську, російську, сербо-хорватську і українську. Не менш важливим є факт, що новостворений відділ має дві програми на ступінь бакалявра в слов'янознавстві. Одна з них уможливлює студентові зосереджуватися на російських студіях, а друга — в дещо ширшій площині, яка включає вивчення двох або більше слов'янських мов та слов'янської лінґвістики. Обидві програми мають курси мов і літератур, але не обмежуються вузькою спеціялізацією в цих ділянаках. Навпаки, вони дають студентові широке і ґрунтовне знання в таких галузях, як історія, політичні науки та розвиток слов'янських культур.

Адміністрація університету уважає, щіо наукова різноманітність дасть добру можливість новому відділові задовольнити потреби університету і ширшого суспільства. Члени славістичного відділу не лише готові служити університетові і слов'янській спільноті, але є справді кваліфіковані для виконання своїх завдань. Протягом кількох минулих літ усі члени відділу проявили себе не лише як віддані вчителі, але як активні науковці, які опублікували численні книжки і статті в таких ділянках, як російська мова і література, польська поезія, українська мова і література, чеська і сербо-хорватська літературні мови.

Професори і лектори славістичного відділу мають намір надалі приділяти усі зусилля у вдосконаленні викладів і наукових дослідів. Крім того, вони будуть також тепер допомагати слов'янській спільноті у збереженні її мовної й етнічної спадщини.

З цієї причини, університет МекМастер і його новостворений відділ славістики запрошує всіх громадян слов'янського походження, що мешкають в Гемилтоні та в сусідніх околицях, нав'язати контакт з відділом та довідатися, що саме пропонують курси, про обсяг університетської бібліотеки та мовної лябораторії.

У всіх справах слід писати до голови відділу д-ра Володимира Смирніва на адресу: Department of Slavic Studies, McMaster University, Hamilton, Ont., L8S 3E1; tel.: (416) 525-9140, ext. 4316, 4422.

ВІДЗНАЧАТЬ РОКОВИНИ ГОЛОКОСТУ

Мейплвуд, Н.Дж. — Управа Відділів Української Православної Ліги при парафії св. Вознесіння в неділю, 5-го грудня ц.р., о 10-ій год. влаштовує „Відзначення 50-ої річниці штучного голоду в Україні". Відзначення почнеться о год. 10-ій рано Службою Божою. Панахида відбудеться о год. 11:15. Жалобні сходини проходитимуть після Панахиди в церковній залі. Головне слово виголосить Надія Світлична.

ПАТРІЯРХ ЙОСИФ ДОЛУЧУЄТЬСЯ ДО ЗВЕРНЕННЯ ІЄРАРХІВ УКЦ В ЗСА

Джерзі Сити, Н. Дж. — Блаженніший Йосиф І, Патріярх Помісної Української Католицької Церкви, долучився до відомого Звернення Ієрархів цієї Церкви в ЗСА з 8-го серпня ц.р. відносно наладнання суперечностей в нашій американсько-українській громаді в дусі християнських засад і національних інтересів, та зі свого боку закликає до зусиль, „щоб привернути дух взаємопошани та будуючу співпрацю" в цій громаді. Своє становище і заклик у цій справі Патріярх Йосиф з'ясував у листі до головного предсідника УНС д-ра Івана О. Флиса, датованому у Ватикані, 11-го листопада 1982 року. У листі Блаженніший Патріярх пише:

Високоповажний Пане Головний Предсіднику!

Приходять до мене тривожні вістки про розбрат, який запанував в Америці після XIII З'їзду Українського Конгресового Комітету Америки. На жаль помимо закликів до наладнання спору, а останньо навіть спільного звернення Владик нашої Церкви, ця рана не гоїться: Долучаючись до заходів моїх Співбратів у Єпископаті, звертаюся до Вас, Пане Головний Предсіднику, з усильним проханням вжити всього Вашого авторитету, щоб привернути дух взаємопошани та будуючу співпрацю. Не дозвольте, щоб грядучі покоління судили своїх предків за те, що своїми руками розбивали єдність народу.

Благословення Господнє на Вас!

† **Йосиф,** Патріярх і Кардинал

З достовірних джерел інформують, що в цій самій справі Блаженніший Патріярх звернувся листовно також до проф. д-ра Лева Добрянського.

В УІА влаштовують Андріївський Вечір для молоді

Ню Йорк, Н.Й. — Український Інститут Америки, з метою краще запізнати українську молодь з багатющою скарбницею українських традицій і звичаїв, влаштовує тут у своїх приміщеннях в суботу, 4-го грудня ц.р., о год. 6-ій пополудні, Андріївський Вечір з різноманітною програмою. Вступ для молоді вільний, для старших 7.50 дол. від особи.

Програма, що нею відають Аркадія Оленська-Петришин, Рома Прийма-Богачевська і Слава Ґеруляк, включатиме пісні, ритуали, ворожіння та інші звичаї, пов'язані з тим святом.

Виступатимуть в програмі Оля Шуган, Левко Майстренко, Орест Слупчинський, Лаврентія Туркевич і Евген Тилявський.

Верховний Суд перегляне своє контроверсійне правило

Вашінґтон. — Верховний Суд, застосувавши незвичайну процедуру, підготував ґрунт у понеділок, 29-го листопада, для ухвалення дуже важливого розпорядження, чи піддати переглядові, чи ні закон вже 68-річного тривання, на підставі якого в кримінальних судах невільно вживати схоплених нелеґально поліцією доказів проти переступника закону.

Через голови трьох верховних суддів, які сильно протестували проти такого перегляду цього чи не найбільш контроверсійного закону в американському кримінальному судівництві, шість суддів Верховного Суду постановили, що Верховний Суд розгляне „за" і „проти" цього закону пізніше у цій своїй сесії, щоб евентуально обмежити застосування так званого „ексклюзіонарного" правила. Верховний Суд увів згадане правило в 1914 році, а стейти були змушені вживати його у своїх судах від 1961 року.

Перед тим і після того це правило підпадало і підпадає найгострішій критиці з боку тих, які борються з розгнузданою злочинністю вулиц' в країні. Модифікації цього правила або відкинення вимагає в першу чергу Адміністрація президента Реґена, зокрема в законопроєкті проти злочинности, що його Адміністрація внесла якраз тепер до Конґресу, пропонуючи нові міри для ефективного поборювання злочинности в краіні. Переслухання в справі цього судового зарядження, яке на думку багатьох американців перешкоджає боротися із злочинністю, а на думку інших — „підриває конституційні вольності американця", не означає, що це правило буде напевно знесене або змодефіковане, але настрій у країні тепер є інший, як це було, наприклад, в 1961 році, і надії на успіх заходів Адміністрації в цьому відношенні є зовсім оправдані.

На відзначенні роковин заснування Китайської Республіки

На відзначенні 71-ої річниці заснування Китайської Республіки, яке відбулося при кінці жовтня 1982 року в готелі Шератон Сентер, в Ню Йорку, (зліва): д-р Володимир Душник, Марія Душник, д-р К.С Донн, директор Координаційної ради для північно-американських справ, д-р Анісетас Сімутіс, генеральний консул Литви, дружина К. Донна і Пітер Витенус, голова АП-АБН. Присутня на відзначенні була теж д-р Валентина Калиник.

У ПОЛЬЩІ ЗВІЛЬНЯЮТЬ ІНТЕРНОВАНИХ

Варшава, Польща. — Як здається, у дальшому кроці до припинення дії військового стану в Польщі, військовий режим повідомив у понеділок, 29-го листопада, що наступні 327 інтернованих осіб буде звільнено.

Звільнення цієї групи інтернованих є одним із декількох примирливих жестів, зроблених польським урядом за останні тижні. Вони включають звільнення Леха Валенси, лідера забороненої тепер вільної профспілки „Солідарність" і повідомлення, що Папа Іван Павло ІІ відвідає Польщу наступного року. Крім того, представники уряду не раз вказували, що припинення військового стану може бути проголошене на засіданні парляменту 13-го грудня, в першу річницю введення військового стану, при умові, якщо до того часу не буде жадних заворушень.

У короткому повідомленні про звільнення інтернованих польське офіційне пресове аґентство повідомило, що їх звільнення наступило „у зв'язку з дальшим значним поступом покращання і стабілізації", а також „покращання стану безпеки і громадського порядку в Польщі".

На початку місяця урядовий речник сказав, що залишилося на той час ще 1,000 інтернованих осіб, але західні дипломати вважають, що правдиве число є більшим. Всіх інтернованих з введенням військового стану було понад 5,000 осіб.

МОСКВА ВИСЛОВЛЮЄТЬСЯ ПОХВАЛЬНО ПРО АЛБАНІЮ

Москва, СССР. — Газета „Правда", орган Комуністичної партії Совєтського Союзу, відзначила в понеділок, 29-го листопада, національний день Албанії в незвичайно теплому тоні. Хоч подібні статті публікувалися з цієї нагоди і в попередні роки, то цьогорічна стаття характерна своїм наголосом на вагу, яку Совєтський Союз надає покращанню зв'язків з Албанією, яка була в дипломатичній ізоляції від часу розриву з Китаєм п'ять років тому.

„Правда" пригадала, що Юрій Андропов, новий совєтський лідер, підтвердив стремління Кремля до „дальшого зміцнення великої співдружности соціялістичних країн" у своєму виступі на похоронах Леоніда Брежнєва два тижні тому. Газета підкреслила, що Андропов також запропонував новий початок відносин з кожною країною, яка виявляє таке саме бажання і готова співпрацювати на основі рівности і взаємности.

Так як у натяках про покращання відносин з Китаєм так і тут, хоч і в меншій мірі, висловлені стратеґічні та політичні міркування.

Виступи Андропова, кажуть аналітики, вказують на те, що совєтські лідери бачать нову нагоду покінчити з розколом у комуністичному світі, який так сильно підірвав совєтську міжнародну політику.

У світі

НОВИЙ СУДОВИЙ ПРОЦЕС РОЗПОЧАВСЯ в понеділок, 29-го листопада, в Лондоні. У кримінальному суді Олд Бейлі розглядається справа канадського професора з британським пашпортом, 60-літнього Гю Гемблетона, якого обвинувачують у передаванні на протязі майже 25 років секретних документів, коли він працював економістом у НАТО.

ГЕНЕРАЛЬНА АСАМБЛЕЯ ОН У ПОНЕДІЛОК, 29-го листопада, поновно проголосувала вже четвертий раз за останні три роки 114-ма голосами резолюцію, яка закликає Совєтський Союз вивести свої війська з Афганістану. Олег Трояновський, совєтський делеґат, назвав резолюцію „штучним обдурливим криком", який має на меті „відвернути увагу від дійсно пекучих питань".

ПРОТИВНИКИ 9-ЛІТНЬОГО ВІЙСЬКОВОГО правління в Уруґваю здобули велику перемогу над проурядовими кандидатами у виборах, які відбулися в неділю, 28-го листопада. Понад 1,2 мільйона уруґвайців проголосували, щоб вибрати 500 членів із трьох затверджених партій, які виберуть кандидатів на президента у виборах у листопаді 1984 року. Неофіційні дані показують, що опозиційні кандидати центристської партії Блянко здобули 78 відстоків голосів, а проурядові кандидати отримали тільки 9 відсотків голосів. Вибрані кандидати заприсягли працювати і боротися за швидке повернення демократії.

СЕКРЕТАР ОБОРОНИ КАСПАР ВАЙНБЕРҐЕР прибув у понеділок, 29-го листопада до Брюсселю, щоб пояснити своїм колеґам з НАТО рішення президента Роналда Реґена розмістити ядерні ракети типу МХ. Каспар Вайнберґер заявив кореспондентам, що рішення про розміщення ракет було „критично необхідною частиною програми Президента щодо стратеґічного переозброєння". Коли спитали Вайнберґера про сильну опозицію в Конґресі проти розміщення ракет, він відповів: „Все, що я знаю — це необхідність, а необхідність є дуже велика. Вона повністю основана на зростаючій небезпеці, якій ми мусимо протистояти."

ЗГІДНО З ОЦІНКОЮ АМЕРИКАНСЬКОЇ розвідувальної служби, Куба післала додаткових 2,000 військових і цивільних спеціялістів і дорадників до Нікараґуа від початку цього року. В цей же самий час офіційні представники заявили, що совєтське постачання військових матеріялів на Кубу було майже таким як у 1981 році, коли Совєтський Союз вислав понад 66,000 тонн військових матеріялів, що було найбільшою кількістю за останні 20 років.

ПРЕЗИДЕНТ ЛИВАНУ АМІН ҐЕМАЄЛЬ формально попросив ЗСА, Францію та Італію збільшити міжнародні сили для збереження миру в Ливані, щоб допомогти ливанському урядові припинити погіршення внутрішньої безпеки в країні.

У 1978 РОЦІ ПОВІТРЯНА РОЗВІДКА, патрулюючи необмежені простори сибірської тайги від можливих пожеж, відкрила одинокий дерев'яний будинок в далеких і недоступних місцях глухої тайги. Потім виявилося, що жителями дому були старий Карл Ликов та його донька Аґафія, предки яких втекли ще за царя Петра I, майже 300 років тому від переслідування православної віри старого обряду. Предки Ликова втекли в глуху тайгу від нововведень у віру та „цивілізованого" життя, яке примусово насаджував цар Петро I. Дружина Ликова і два його сини померли.

РЕҐЕНА ПРИХИЛЬНО ЗУСТРІЛИ В БРАЗИЛІЇ

Президент Роналд Реґен промовляє на летовищі в Бразилії, столичному місті Бразилії. Біля нього президент Бразилії, Жоао Баптіста Фіґерейдо.

Бразілія, Бразилія. — Президент Роналд Реґен прибув у вівторок вечором до столиці Бразилії, міста Бразілія, щоб зустрітися з державними діячами цієї найбільшої латиноамериканської країни і тим самим зробити свій особистий вклад у покращання відносин між ЗСА і південноамериканським континентом.

На летовищі в Бразилії Президента зустрів президент Бразилії Жоао Баптіста Фіґерейдо з цілою групою урядових осіб. Обидва президенти обмінялися короткими привітальними промовами, а відтак президент Реґен поїхав до палацу над берегом озера, резиденції голови бразилійської держави, де він буде мешкати під час свого перебування в цій країні. Президент Бразилії в цей час буде мешкати у сусідньому ранчо.

Бразилійські газети повідомляють що між президентами відбудеться цілий ряд зустрічей та розмов і, що ці розмови проходитимуть у „вільній від напруження" атмосфері. У передовій статті газета „Естадо де Сао Паульо" під заголовком „Знову на правильному шляху" писала, що бразилійський уряд „нарешті зрозумів, що країна з нашою економічною і фінансовою уразливістю не може позволити собі на „великодержавний шовінізм".

„Із свого боку, — продовжувала газета, — північноамериканський уряд нарешті признав, що особливі різниці між Бразилією та іншими країнами Латинської Америки є великою козирною картою".

В Америці

ФЕДЕРАЛЬНИЙ УРЯД СПОНЗОРУЄ АБО САМ ВЕДЕ понад 50 різних студій-дослідів над так званим „оранджскладником", отруйною речовиною, яка при розпорошенні на листв'яні дерева, кущі і інші рослини позбавляє їх листя, від чого, наприклад, гинули зернові культури. Цей „оранд-складник" застосовували американські війська в Південному В'єтнамі приблизно на 20 відсотках площі, з метою відкрити криївки лівих партизанів. У той час існувало переконання, що отруйне сприскування терену не робить шкоди воякам. Натомість є протилежні докази і багато воєнних ветеранів, які працювали з цією речовиною або перебували в тих районах, де її застосовувано, скаржаться на різні недомагання вже від років, вимагаючи відшкодувань від Уряду за інвалідство тощо. Уряд у своєму вивченні цієї проблеми веде масові і дуже докладні лікарські огляди багатьох тисяч воєнних ветеранів з В'єтнамської війни та інтенсивно досліджує цілий ряд з цим пов'язаних інших чинників, аж до лябораторійних дослідів над впливом „orандж-складника" на найдрібніших звірят. Все це коштом понад 100 мільйонів долярів. Перші висновки з цих студій будуть опубліковані в кінці 1983 року.

МІҐРАЦІЯ АМЕРИКАНСЬКОГО НАСЕЛЕННЯ з провінції до міст, яка розпочалася була в 90-их роках минулого століття і продовжувалася майже до останнього часу, тепер припинилася, і головний струмінь міґраційного руху скерований з міст на провінцію. Зріст населення в сільських районах дуже помітний і продовжує збільшуватися, на що не впливає навіть обмеження федеральних допомог на розбудову нових поселень Адміністрацією в останньому році. Міґрація відбувається на всьому обширі ЗСА, від Каліфорнії до Ню Гемпширу.

ПРОМОВЛЯЮЧИ ПЕРЕД ПОСАДНИКАМИ міст, зібраними на річній конференції Крайової ліги міст у Лос Анджелесі, президент Роналд Реґен, у понеділок, 29-го листопада, закликав посадників більше сполягати на власні сили, а не числити на одноразову допомогу від Уряду, що на дальшу мету зовсім не розв'язує проблеми недомагань міської господарки. Президент знову наголосив потребу відбудови усієї економіки і сказав, що „новий федералізм" не зник, а живе, і країна є на шляху до поліпшення економічної ситуації, бо і стопа інфляції значно зменшилася і відсотки від позичок капіталу дуже знизилися в останньому часі, що й далі буде продовжуватися.

У ВАШІНҐТОНІ КРАЙОВА СЛУЖБА ПОГОДИ передбажає цього року лагіднішу зиму у східній частині ЗСА, ніж звичайно, всупереч думці інших передбачувачів, які твердили нещодавно протилежне, — що ця зима, що надходить, буде суворіша тут, ніж звичайно. На таке оптимістичне передбачення існує принаймні 55 відсотків, — сказав шеф відділу передбачень погоди цієї установи Доналд Л. Ґілман. Також він зазначив, що погода в західній половині Америки буде холодніша, ніж нормально, але це не значить, що там буде надто холодно.

ВІД ДНЯ ГУБЕРНАТОРСЬКИХ ВИБОРІВ НА початку листопада в стейті Іллиной, де переобрано дуже незначною кількістю голосів на наступну каденцію республіканського губернатора Джеймса Р. Томсона, з табору демократичного кандидата на губернатора Адлея Е. Стівенсона, мол., лунають закиди про зловживання під час виборів і домагання перевести перерахунок голосів по сільських районах, де найсильнішим був губернатор Томпсон. Демократи дістали дозвіл від суду на перерахунок голосів, але і республіканці не сиділи мовчки. Вони добилися дозволу від суду перерахувати виборчі голоси в Чикаґо, де якраз А.Е.Стівенсон мав більшість.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members 65¢ a month. Change of address — $1.00. Make chek or money orders payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу 65¢ місячно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Впливи Кіссінджера

Хоч д-р Генрі Кіссінджер давно перестав бути державним секретарем ЗСА, його вплив на формування закордонної політики ЗСА є значний і незаперечний.

Це виходить недвозначно з опитування консервативної організації Герітедж Фавндейшен. Аналітик цієї фундації Джеймс Филлипс заявив, що „відтиски пальців Кіссінджера покривають документ Реґена відносно пляну для замирення на Близькому Сході".

Кіссінджер є тепер „дорадником" лектором і автором — його гонорар за один виступ виносить 20,000 долярів. Згідно з деякими урядовими речниками, Кіссінджер був домінуючою особою на політичному семінарі минулого літа, що його спонзорував державний секретар Шулц. Як переповідає один з учасників цього семінара, „Кісссінджер виголосив тригодинний монолог, тоді коли Шулц час від часу висловлював короткі завваги — 'Це добра ідея', 'правильно' тощо."

Деякі консервативні діячі також добачують руку Кіссінджера в пропозиціях Реґена, які він висловив публічно відносно співпраці з Москвою, а саме далі переговорювати про контролю атомової зброї і рівночасно проголосити плян про виріб нових ракет типу МХ.

Одно з найновіших чисел журналу „Нюзвік" помістило довшу статтю д-ра Кіссінджера на тему „Як поступати з Москвою", в якій він писав, що на те, щоб добитися зміни політики в Кремлі ЗСА мусять мати „сильну мету, ясну концепцію й непохитну стратегію... Америка мусить навчитися з'єднувати мілітарну силу зі стратеґією для миру". Такі і подібні вислови появляються в офіційних повідомленнях американського Уряду.

Пишучи про Юрія Андропова, Кіссінджер сказав: „Як могла людина, що була на чолі совєтської секретної поліції протягом 15 років, переслідуючи дисидентів і запроваджуючи такі інституції, як психіятричні шпиталі для інтелектуальних критиків — виринути як „поміркований ліберал?"

Такі самі вислови уживають високопоставлені урядовці Державного департаменту, між якими є Лоренс Іґлбирґер, співробітник Кіссінджера.

Але найбільшим приятелем Кіссінджера є таки сам державний секретар Джордж Шулц, який, згідно з журналом „Консерватів Дайджест", є покровителем Кіссінджера, що є причиною певних застережень консерватистів щодо деяких політичних потягнень державного секретаря.

Дописи з життя громад, установ, організацій чи осіб мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками й писати розбірливо. Дописи слід надсилати до десяти днів після відбуття даної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи й правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища, не скорочуючи їх. У випадку англійських імен чи назв треба дати в дужках і їх.

Анатоль Камінський

ПРИХІД АНДРОПОВА — З КИЇВСЬКОЇ ПЕРСПЕКТИВИ

II.

Це саме слід сказати теж і про випадок із сатирою у Ленінґрадській „Аврорі" з 19-го грудня 1981 року, об'єктом якої виразно був сам Брежнєв, а не нібито якийсь „старий письменник", „який живе і не планує вмірати"... Кажуть, що хоч безпосередньо до цього діла приклав своїх рук сам Романов, перший секретар Ленінґрадського обкому, то дійсним ініціятором був таки Андропов. Висування інших на рисковні позиції і страхування та тримання в резерві, чи, як треба, зовсім у тіні, власної особи аж до остаточного вирахування певности перемоги — якраз і творять основні координати андроповської стратегії і тактики, що їх він дуже вміло і цілеспрямовано стосував у розгрі з Брежнєвим і Черненком, просовуючи водночас в сателітах і на Заході свій власний, про себе створений образ софістикованого політика, інтелектуала, приклонника західніх стилів і стандартів та репутацію ледь не англійського лібералa...

Самозрозуміло, що паралельно з розбудовою тієї власної самохвальби аранжувалась відповідна „кампанія" проти інших колеґ з Політбюра і Секретаріяту, які звичайно ніколи не виходили поза межі „обмежених", „недосвідчених" „провінціялів" ітп. Що дехто із цих „колеґ" у свою чергу теж не залишався в боргу, то це рівнож правда. Так, наприклад, в жовтні ц. р. в Москві інтенсивно поширювались вістки про небезпечність Андропова, його каґебівські „сделки", непогамовані амбіції і навіть про те, що він не чистокровний росіянин, бо, мовляв, один із його дідів був жидом... Це, до речі, потвердила теж „Ню Йорк Пост" з 13-го листопада ц. р. Нічого дивного, що коли Кадар запевняв у свій час Ніксона, що на місце Брежнєва прийде Андропов, то Чаушеску твердив, що радше Черненко, бо, мовляв, Андропов наробив собі багато ворогів, як шеф КҐБ, і його бояться.

Як воно було на ділі з одним із дідів Андропова — точно невідомо. Але було б більш ніж наївним сумніватися у „російську чистокровність" самого Андропова. Він не лише „настоящий" росіянин, але й ярий російський шовініст і імперіяліст. І в тому відношенні, наприклад, будь-які порівняння його з Берією, який збирався відібрати владу у свій час від Хрущова, таки ні причому. Властне, якщо Андропову вдалося сьогодні захопити владу у свої руки, не зважаючи на його каґебівське минуле, то це сталося якраз завдяки і всилу того, що як російський шовініст він і є найбільш вивершеним втіленням і органічним виразником сучасного російського імперіяльного політикуму. До речі, того самого політикуму, який якраз і не допустив три десятки років тому до того, щоб на кремлівському стільці сів „нацмен" Берія. У тому теж і секрет „блискавичного" темпу, з яким Андропов перебрав владу, хоч остаточне її сконсолідування на ділі не проходить аж так гладко і самоствердно, як це сьогодні виглядає. Якийсь час Андропову таки прийдеться ще рахуватися із голосами „колективного керівництва" в Політбюрі і в Секретаріяті ЦК КПСС, і не випадково побитий Черненко навертав 12-го листопада ц. р. до цього кілька разів, підкреслюючи, що „тепер подвійно, потрійно важливо вести справи в партії колективно". Бо, мовляв, тільки „дружна, спільна робота в усіх партійних органах забезпечить дальші успіхи як у комуністичному будівництві, так і в нашій діяльності на міжнародній арені". Згідно з виводами Черненка, такий стиль був чинний за Брежнєва і „берегти і розвивати цей стиль керівництва, дорожити всім, що заповідав нам своїм словом і ділом, Леонід Ілліч, — наш обов'язок перед його пам'яттю, наш обов'язок перед партією і країною".

Після ліквідації Берії в 1953 році, „Правда" з 10-го червня того ж року обвинувачувала Берію в тому, що він, мовляв, „намагався посіяти незгоду між народами СССР і відродити буржуазно-націоналістичні елементи в радянських республіках..." Дещо обширніше і докладніше про ці „прогріхи" Берії писав у своїй книжці „Право на совість" М. Хохлов, колишній капітан КҐБ, якого влітку 1953 року, напередодні його висилки до Франкфурту у Західній Німеччині з дорученням ліквідувати одного з лідерів російського НТС, партрг познайомив був із „совершенно секретною" постановою ЦК КПСС з 10-го липня 1953 року в справі Берії. Згідно з Хохловим, у брошурі говорилося про те, що „Берія приготовляв матеріял, компромітуючий партію. Він вимагав від працівників МВД збирання фактів, рисуючих діяльність партійного апарату з неґативної сторони. Цей матеріял Берія заміряв вжити для виправдання перед народом майбутнього державного перевороту. Надіючись 'захватити' владу у свої руки, Берія збирався опісля знищити колгоспну систему, провести реформи, спрямовані на поворот до капіталізму, і під претекстом незалежности націй посіяти ворожнечу між народами Радянського Союзу..."

Як воно на ділі не було б із тими „реформами", „поворотом до капіталізму" і „сіянням ворожнечі між радянськими народами", фактом є, що Берія дійсно ставив на „національні кадри" в партіях неросійських республік і, опираючись на них, намагався протиставитися централістичному шовіністичному русифікаційному наступові тодішньої правлячої оліґархії. І фактом є, що за це його якраз і „з'їли".

У 1970 році ніхто інший, але Андропов прислав до Києва Федорчука на місце тодішнього шефа КҐБ Никитченка без того, щоб своєчасно повідомити про це Шелеста. Взагалі стосовна „перестановка" відбулася у такий грубий спосіб, що навіть для совєтських манер вона була грубіянською і невластивою. Нічого дивного, що Шелест відмо-

(Закінчення на стор. 4)

О. Гайський

БРАК АКЦІЇ Й РЕАКЦІЇ — ЧИ КОМУНІКАЦІЙНОЇ СВІДОМОСТИ?

Інколи стоїш і дивуєшся: чи ми направду, разом зі світом поступаємо вперед — а чи може... відступаємо взад?...

Колись, без модерної технології, засобів комунікації, без спорту, без вишкільних курсів молоді, ми жваво реагували на потреби ближчого довкілля і всегромадські заклики та акції: села гуртом-толокою збирали плоди з поля, будували незаможним хати, по містах ми складчиною збирали потрібні фонди на будову відповідних споруд, утримання шкіл, бурс і захоронок.

На еміґрації така природна реакція й відповідні акції для суспільно-громадських потреб дедалі більш заникають (щоб не сказати: завмирають).

Хочемо бути справедливі: потреби рідного села, містечка й міста були для кожного очевидні, на них (наприклад, на брак кладки, чи містка) кожний щодня спотикався.

В умовах нашого поселення, та ще й у справах, яких змислами не обхопити, брак реакції й акції у справах різних закликів і потреб різних ділянок громадського життя треба розглядати з терпеливістю.

Конкретний приклад: 8-го вересня 1982 року, у „Свободі" ч. 169, у Відділі „Спортові Вісті" був видрукуваний Заклик Української Спортової Централі Америки й Канади (УСЦАК) у справі писання і збирання матеріялів до історії українського спорту. В закінченні Заклику були подані три адреси, на які Провід УСЦАК просив слати матеріяли й листування у цій матерії.

Згідно з інформаціями, дотепер на подані три адреси не наспіло ні одного письма...

Для безоглядних прокураторів і суддів такий стан вистачав би, щоб видати вирок: „Ніякої реакції на Заклик, ніякої акції — отже, зачинаємо підприємство і розходимося в своояси..."

Але такий вирок був би несправедливий, нерозумний і шкідливий для обговорюваної справи.

Покищо нема причини твердити, що ніхто не зареаґував на Заклик. Ми не уявляємо собі, щоб між нашими людьми не було розумних, ідейних одиниць, які думають так же про минуле, як і про теперішнє і майбутнє української справи. Ми не уявляємо, щоб ні один прихильник у цей час не писав статті, чи спомину про спорт у своїй місцевості. Безперечно, слати матеріяли могли ті друзі, які мають їх у готовому стані — але чи таких між нами багато?.. Та й чи й ті зрозуміли потребу відізватися якстій?

Зваживши все разом, ми — замість зневірюватися в наших добрих людей і визнавати свою поразку ще заки бій почався — хочемо ствердити, що тут між обома сторонами (збірщиками й доставцями матеріялів) зайшло непорозуміння, яке ми назвали б „несвідомістю комунікацій". На зрозумілій усім мові, кажучи: ми віримо, що наші добрі люди зареаґували на Заклик УСЦАК-у і готовлять-пишуть матеріяли до історії українського спорту — тільки ж ці друзі не свідомі того, що про їхню реакцію на Заклик УСЦАК-у й акцію організування матеріялів наша названа Централя та її збірщики ...нічого не знають. А звідки мали б знати?..

Тому ми просимо листом, чи поштовою карткою на одну з поданих трьох адрес збірщиків — найближчу до вашої місцевости — подати своє ім'я, прізвище, адресу, опис матеріялів, які ви маєте готові (рецензії, світлини), або готовите, назву місцевости і спортового клюбу, чи клюбів, які опрацьовуєте та коли приблизно ці матеріяли можна від вас дістати. Хто дорожить світлинами, чи й газетними рецензіями, як пам'яткою — хай шле зіраксові копії друкованих матеріялів, як теж і фотокопії (які знамениті американські, чи японські апарати роблять виразнішими від старих...).

Ще раз подаємо адресу трьох збірщиків матеріялів, — при чому справлене неправильно подане число дому С. Маланчука в „Свободі", з 8-го вересня. Mr. Stefan Malanczuk 3614 Daisy Ave. Cleveland, Ohio, 44109; Mr. Omelan Twardowsky 680 Sanford Ave. Newark, N. J., 07106; Mr. Alexander Zeltway 4 Brule Crescent Toronto, Ont. Canada M6S 4H9.

НА МИСТЕЦЬКІ ТЕМИ

Виставка українських світливців у Ню Йорку

Тоді, коли в Ню Йорку і інших великих містах ЗСА відбуваються фотографічні виставки як індивідуальні, так і групові, в десятках ґалерій, а теж і в музеях, у нас — з великою прикрістю треба ствердити, не дієтья майже нічогісінько на відтинку цієї найновішої мистецької творчости. Адже ж у цій ділянці, принаймні в початках, ніхто нас не перепиняє. Бо трохи не кожен фотографує, однак у мистецько-творчому напрямі конструктивних вислідів не видно. Чому? Ми ж із власної вини залишаємося страшенно позаду. Це радше прецікаве питання для розсліду наших психологів.

Були перед літами гарні спроби оживити і зорганізувати наших світливців в Українськім Фотографічнім Товаристві і розпочато навіть таку потрібну працю для улаштування виставок. Та досить швидко ця праця із-за відсутности організаційної наснаги завмерла. Тільки індивідуально виставляє дехто зрідка чи то в Ню Йорку чи на провінції. А тим часом у цілому світі цей ріст мистецтва, без огляду на це, чи ми зацікавлені в ньому, чи ні, розвивається у різних напрямах із колосальною енерґією, з величезною численністю працівників та приклонників. І ціни на товари фотографічного мистецтва, чи то чорно-білого чи кольорового постійно зростають. Бо так як малярські картини, люди набувають і світлини з мистецькою вартістю.

І тому відкриття у Ню Йорку, по літах, виставки Українського Фотографічного Товариства в Українськім Інституті Америки, від 16-го жовтня до 7-го листопада ц. р., треба зі щирою радістю привітати. Навіть, як ця виставка мала досить значні недоліки, проте вже самий факт зорганізування показу, має свою найбільшу вартість і маймо надію, що це буде поважний початок відновленої зорганізованої діяльности наших світливців.

Звичайно, що в першій мірі, треба було в пресі, а вже принаймні в каталозі, подати хоч би найкоротші відомості про учасників виставки. В дійсно люксусовому каталозі, що, за стараням одного з учасників виставки, інж. Олександра Сухенка, був видрукований в Італії, не було імен усіх учасників імпрези. Український текст теж потрібний, хоча б на осібній листі. Деякі світлини були просто замалі, щоб їх виставляти, а з мистецького боку деякі просто не заслуговували на публічний показ. Виставка складалась, як це переважно водиться, з чорно-білих і барвистих світлин. У цілому чорно-білі чинили корисніші враження, як кольорові. Добрий бо кольор не так то просто і легко вичарувати. Не було тут рівноваги у виставленні великої кількости світлин Сухенка, а тільки по-кілька праць інших учасників. Це була хіба виставка у виставці. Недопускаєме було, що дехто виставив світлини, щоб їх по кількох днях забрати і стіна світила пусткою. Світлини не тільки в УІА, але і всюди місцями відклеюються і їх треба знову приклеювати, а це тут переочено.

На підставі каталогу у виставці взяли участь: Галина Волинець, Юрій Гринишин, Володимир Грицин, Юрій Клапіщак, Лев Коленський, Н. Кулинич, Люб. Пацлавський, Бог. Полянський, Од. Полянська, О. Сухенко, Ем. Юрчинський. А поза каталогом Лев Майстренко і Ос. Старостяк. Їхні місця замешкань-це стейти Ню Йорк, Ню Джерзі, Мерилеңд та Італія (Рим).

Кольорові і чорно-білі світлини Сухенка важко зарахувати до аматорських. Він бо видав свій власний альбом про Рим, а крім цього, поміщує свої праці в деяких европейських журналах. Він мав теж власну успішну чорно-білу виставку в УІА 1978 року. На цій саме виставці можна переконатись, що його чорно-білі світлини вдаються куди краще, як барвисті. Його праці радше журналістичного, як мистецького характеру. Тематично вони майже всі цікаві, бо автор як „літаючий голляндець", бере теми з Парижу, Риму, Мюнхену, Венеції, Біяріцу тощо. Тому про його світлини можна б написати осібну критику, нащо тут немає місця і що не може бути ціллю цієї рецензії. Отже коли деякі його речі були дуже добре схоплені тематично, кольористично вони випали не зовсім щасливо, як ось, наприклад, „Трохи глітно", „Портрет Катерини" чи „Захід сонця — Біяріц". Зате переконливі кольори були „Розладдя", „Римська осінь' чи „На гребенях хвиль — Біяріц". Грицин показав зовсім корисний кольористично „Портрет". Старостяк дав великий чорно-білий портрет мистця Гуцалюка, що був би успішний, якби не біла пляма якоїсь картини на передньому пляні, яка своєю якістю нівечить усе інше, „Соняшник" у кольорі вдався. Майстренкова „Баня церкви", як і барвисті „Відблиски сонця" — бездоганні. Чорно-білі світлини Коленського одні з найкращих на виставці; особливо два краєвиди „Ставок" та „Сухі сосни". Полянський дав чомусь дуже маленькі, майже поштівкові речі. В кольорі подобались „Коні біля води". Знову „мікроскопійно" дрібні спроби показав Пацлавський. Гринишин, Клапіщак, О. Полянська, Волинець чи то в кольорі чи в чорно-білій царині фотографії, мусять наполегливіше працювати.

Коли б ішлося про найкращий осяг у кольорі, то — по-моєму — тут побідником був би Е. Юрчинський із Рачестеру Н. Й. (хто він?), зі своїм знаменитим портретом „Наді" і квітами Ґлядіолі".

Однак ще раз треба повторити і наголосити, що на цій виставці ніяк не може бути мови про великі успіхи чи мистецькі досягнення, а йдеться про вагомий чин, що фотографічна виставка УФОТО була зорганізована і показана. А ще важливіше, щоб наступний показ був здійснений не по літах, тільки знову в недалекому часі.

Теодор Терен-Юськів

Христина Карп'як

СТЕЖКАМИ БАТЬКІВ ПО ЕВРОПІ

Сповнилася наша довгождана мрія. Гурток студентів під проводом д-ра Петра Гоя вибрався до Европи, щоб познайомитись із пам'ятками минулого в кількох столицях Европи та відбути в Українському Вільному Університеті двотижневий курс: „Історія культури слов'ян".

Увечері 16-го липня ц. р. наш гурток почав свою туру з летовища в Ню йорку, під кличем: „Стежками батьків по Европі".

Перша зупинка — це Мюнхен. Пізнім ранком ми зустрінули вперше Европу, відчуваючи відразу, що ми вже в іншій країні, іншій, як Америка. — Притримуючися нашої програми, ми ввечері від'їхали до Парижу. Це місто, одне з найбільше привабливих та цікавих в Европі. Манить воно до себе своїм минулим! Чи ж дивно, що тисячі цікавих відвідувачів прибувають до нього, щоб оглянути історичні пам'ятки, катедри, монументи, квітучі городи та архітектурні будівлі. Були в знаній, світової слави, катедрі Нотр Дам, будова якої почалася 1163 року, а закінчилася із 1345 роком. У цій Катедрі Папа Пій VII коронував Наполеона I.

Ми звиділи Версаль, збудований в XVII столітті за Людвика XIV, осідок славних французьких королів із сотками просторих кімнат, повних історичних пам'яток, які залишили сильне та незабутнє враження у моїй пам'яті.

Оглянули величаву вежу Айфля, височиною 1,050 метрів, що її вибудовано з нагоди Світової виставки в 1889 році.

Разом із групою СУМА з Філядельфії, під проводом о. Р. Мірчука, ми відвідали могилу св. п. Симона Петлюри, біля якої о. Мірчук відправив панахиду, а ми поклали квіти.

Друге місце в нашій турі, це був Рим... Захоплюючий, чарівний! Це все, що колись читалося про стару культуру Риму, про залишки пам'яток минулого, побачили віч-на-віч... Славну катедру св. Петра з великою площею для прочан, Сикстинську каплицю, Колізей та катакомби, котрі пригадали, перші важкі віки християнства й місця, де були поховані мученики.

Ми мали змогу бути в нашому Українському Католицькому Університеті, а саме, на врочистому закінченні курсів. А торжественність цієї хвилини була підкреслена й присутністю нашого Блаженнішого Патріярха Йосифа.

А другого дня наша група мала щастя бути на півторагодинній авдієнції у нашого Блаженішого Патріярха Йосифа. Блаженніший розмовляв із нами дуже сердечно. Слухав довго співу наших пісень. І хвилинами, під час нашого співу, здавалося мені, що наш Патріярх не був із нами своїми думками, але може там, на рідних землях, в моєму незабутньому св. Юрі, у Львові! Великою радістю для нашої групи були спільні світлини з нашим Патріярхом, як рівнож не меншою радістю були індивідуальні знімки з нашим Блаженнішим Патріярхом усіх членів нашої групи.

Я відчула гордість, що ми, українці, маємо в Римі свого Патріярха, котрий у так короткому часі, зробив для нас так багато... Собор св. Софії, церква Сергія і Вакха, Український Католицький Університет св. Климентія — це вислід його важкої для нас праці. Уже, тут в Америці до нас на руки д-ра П. Гоя, прийшов лист від Патріярха, в якому він пише:

Високоповажаний Пане Докторе!

„Спасибі Вам велике за те, що знову цього року Ви потрудились, не жаліючи часу, і прибули з горсткою молодих до Европи, щоб вони могли побачити континент, на якому є наша Батьківщина — земля їхніх батьків. При тій нагоді Ви не забули прибути і до Риму, щоб оглянути українську історичну спадщину тут і відвідати мене. Це гарне виховне діло і остане в споминах тих молодих, як наука для їхнього світогляду і знання. Благословлю тих молодих, їхніх Батьків і Вас!

Благословення Господнє на Вас!"

П. С. Дякую дуже Вам і членам студійної групи „Стежками Батьків по Европі" за молитви у стіп Люрдської Богоматері.

† Йосиф
Патріярх і Кардинал

Дуже гостинно приняли нас Сестри в українській гостинниці „Мадонна".

На закінчення нашого перебування в Римі, ми відвідали руїни міста Помпеїв, котре в 79-му році по Христі було цілковито знищене вибухом Везувія та залляте грубою, на 20 стіп, верствою ляви.

Прекрасне Соренто та Неаполь були останніми місцями нашої тури по Італії.

Наступна зупинка — це Монако. Невелика, однак, яка ж чарівна країна, над французькою Рів'єрою, котра приваблює до себе, рік в рік, тисячі туристів.

Монако — це немов той дорогоцінний камінь, що виблискує і міниться до сонця, а запінені хвилі Середземного моря заливають щохвилини його узбіччя. Високо на скелях видніє яснорожева палата принца Реньєр та його дружини, покійної принцеси Ґрейс, яка недавно трагічно загинула... Відвідуючи цю палату, ми насолоджувалися її красою та видом Середземного моря... Відвідали й Монте-Карльо, знане з рулеток у цілому світі.

Відтак наша група від'їхала до Люрду. Чудове положення Люрду на тлі Піренеїв викликає сильне враження. Сюди кожного дня, прибувають тисячі прочан із своїми хворими на візочках. У моїй пам'яті залишилась картина однієї ночі, така незвичайна, така захоплююча... Тисячі вірних, із горіючими свічками в руках, ішли в напрямі головної катедри помежи двома рядами хворих, які лежали на своїх візочках та гаряче молилися, прохаючи Пречисту Діву Марію про чудесне уздоровлення! Рівночасно священики Найсвятішими Тайнами благословили хворих. Були рівнож у ґроті, де 1858 року з'явилася Бернадетті Пречиста Діва Марія. Я, як і інші прочани, взяла св. воду з Люрду.

Наступного дня ми оглянули нашу новозбудовану, українську церкву в Люрді — Успення Пречистої Діви Марії, що в цьому часі ще не була посвячена.

На закінчення нашого перебування в Люрді, ми зробили

(Закінчення на стор. 4)

НА ЗЛОБОДЕННІ ТЕМИ

Після Балю Преси

Баль Преси, що відбувся у суботу, 6-го листопада ц.р., у Філядельфії, уже за нами. Як можна було надіятися, він пройшов з великим успіхом та залишив по собі цілу гаму різнорідних почувань. Дарма, що не було на ньому цього типічного настрою, як це бувало „во врем'я оно" у Львові, як і не було стільки учасників, як це бувало на попередніх балях у Філядельфії, а зокрема „пресовиків", тих справжніх що уважають журналістику за свою, нехай і додаткову професію і „габбі" та наших професіоналістів, що залюбки надуживають гаслом „лицем до молоді". Деякі з-поміж них „захворіли", інші „постарілися", а ще інші, як ось теперішні редактори „Нашого Голосу" й інших „ультра націоналістичних" часописів здезертирували зі спільного фронту, мовляв „велика політика" та постійна метушня за „правопорядок в громаді" не дозволяє їм займатися такими маловажними справами як товариські зустрічі та піклування молодим нарибком для „грядучих поколінь".

Але зате було багато, більше як колинебудь раніше, чудової української молоді, що була зодягнена у вечірні одяги (чоловіки в „смокінґах" жінки у шиковних, здебільшого прикрашених українськими вишивками, сукнях), що гуторила й перекликалася між собою виключно українською, солов'їною мовою, що під звуки, цим разом навіть не

(Продовження на стор. 4)

Величне завершення святкувань УПА в Бельгії

Після кількох окружних відзначень 40-их роковин УПА в Льєж-Серен, Шатле-Шарлеруа, Ла Л ю в і є р-Стрепі, Вам і в Ґенку, Брюсель був завершенням святкувань цієї визначної річниці в Бельгії.

У суботу, 30-го жовтня ц.р., точно о другій годині під пам'ятником Незнаного Вояка в Брюсселі, при численній участі нашого громадянства з усієї Бельгії було складено вінок, на якому виднів напис „Героям України — 1942-1982 — Українці Бельгії".

Голова Святкового комітету мґр О.Коваль врученою йому шаблею віддав почесть впавшим героям, а відтак тією ж шаблею підсилив „вічний вогонь", під час того,як сурмач грав траурну мелодію, а учасники відспівали український національний славень. На закінчення церемонії старшина від Комітету вогню попросив вписувати до „Золотої книги", хто і з якої нагоди складає вінок. Від Комітету підписали: О.Коваль, п-і Е.Бачинська, І.Левицький, М.Когут і д-р В.Котляр та почесний гість, президент Інтеркомітету П. де Лянтсгер.

Зформований похід на чолі з 13 прапорами рушив до катедри св. Михаїла, одної з найстарших архітектурних пам'яток у Брюсселі, де о. митрат Іван Кіт у сослуженні отців д-ра Б. Куриласа і Ван Голя та диякона Романа Ковальчука відправив Богослуження в намірені українського народу і жертв УПА. Співав запрошений з Голляндії хор під керівництвом проф. Мирослава Антоновича. Це вперше в цій катедрі було українське Богослуження, яке зробило помітне враження на присутніх бельгійців. Відпоручник бельгійського примаса Даніельса, вікарій для іміґрантів монсеньйор Ван Схонбрук сказав коротке слово, в якому підкреслив значення згадки про загинулих і померших, що віддали своє життя за батьківщину. Тільки нарід, що не забуває про своїх героїв, гідний світлого майбутнього.

Святочна Академія і концерт української пісні відбулися у приміщеннях Культурного Центру в Одерґемі. Програму відкрив перший заступник голови ГРУГОБ, у відсутності хворого проф. Зеленого, д-р В.Попович, вказуючи на виховне і політичне значення боротьби УПА під керівництвом великого стратега і відважного лицаря Романа Шухевича — Тараса Чупринки. Боротьба УПА стала надбанням цілого українського народу, а її продовжування можливе тільки в об'єднанні всіх українських сил. Текст промови по-французьки відчитала Віра Коваль, а по-флямандськи — Христя Когут.

Візантійський хор відспівав дві могутні пісні: „Прометей" Стеценка і „Дума про Нечая" Д.Січинського.

Потім голова Святкового комітету мґр О.Коваль представив головного промовця генерал-майора і сенатора бельгійського парляменту Роберта Кльоза. Особа генерала є широко відома через появу його двох книжок (1977 - 1980) „Европа без оборони" і „Ще одне зусилля... третя світова війна". Ці книжки викликали були велику дискусію, і генерал мусів зрезиґнувати зі своїх постів в НАТО і в бельгійському війську. Він, однак, не вирікся своїх поглядів, а перейшов в площину політичної боротьби за реалізацію поставлених цілей. До тих цілей належить озброєння Заходу для успішної оборони перед совєтською експансією, боротьба за людські і національні права для поневолених народів і постійна інформація для формування спільної свідомости в боротьбі за справедливий лад у світі. Генерал Р.Кльоз увійшов у склад Світового почесного комітету для відзначення 40-ліття УПА, що його заініціював Ярослав Стецько. Учасники свята прийняли промовця гучними оплесками.

Дякуючи комітетові за запрошення виступати на святі, генерал сказав, що вперше йому доводиться виступати серед українців, однак, він повністю солідаризується з борцями за волю України і ставить їх за приклад іншим народам. Перед вільним світом стоїть відповідальне завдання рятувати себе перед московсько-імперіялістично експансією, протидіяти фальшивим пацифістичним рухам на службі того імперіялізму та ширити свідомість про можливість рятувати світ перед небезпекою нуклеарної війни шляхом приспішення процесу розкладу імперії зсередини. Досвід українського народу в його боротьбі за волю і державну незалежність, зокрема героїчний період УПА, мають бути для нас усіх прикладом і дороговказом. Коротка ядерна промова ген. Кльоза зробила на присутніх помітне враження і була нагороджена тривалими оплесками.

Першу частину програми закінчила колишня солістка Київської Опери Ганна Колесник, що відбула своє турне в Англії, відспівавши з питомою їй ліричністю і глибоким почуттям три пісні: „Як давно" Г.Китастого, „Моя стежина" Майбороди, „Балада про мальви" В.Івасюка. Акомпаньював їй на піяно Богдан Паращак, абсольвент консерваторії з Лондону. Її виступ публіка прийняла з одушевленням і голосними оплесками.

Після перерви виступив знову хор Антоновича з трьома піснями: „Гей, браття, опришки" в обробці А. Кос-Анатольського, „Карпати" І.Шамо та „Де срібнолентий Сян пливе" І.Копка. Ці три пісні нагадали місця довголітнього перебування і боїв УПА, викликавши глибоке зворушення у присутніх.

Відтак Ганна Колесник відспівала ще чотири пісні: „Любисток" Г.Китастого, „Три поради" І.Шамо, „Калиноньку" та „Люблю я тебе, Україно" М.Костецького. Гучні оплески та вигуки „біс" заставили співачку заспівати наддаток — актуальну в 2000-ліття Києва пісню „Києве мій".

Студент Павло Когут продеклямував „Полум'яні дороги" М.Вереса, присвячені славній УПА.

Потім хор проспівав „Вечірню пісню" К.Стеценка, „Ой, зійшла зоря" в обробці М.Леонтовича та „Закувала та сива зозуля" П.Ніщинського. Сильні овації примусили диригента додати ще бравурну пісню-марш „Вже зійшло сонце золоте". Роздачею квітів виконавцям програми та подякою члена комітету І.Левицького закінчено програму.

Декорація сцени — образ наступаючої УПА в полум'ях вогню з написом „У боротьбі за волю" та великий портрет хороброго командира УПА і побільшені дереворити Н.Хасевича — була ділом Б.Качмарського. Пояснення до програми французькою і флямандською мовами давала Віра Коваль.

Національний славень „Ще не вмерла Україна" прозвучав могутнім акордом голосів і сердець всіх учасників разом із хором.

Бельгійська преса подала короткі інформації перед і після Свята УПА з виразним зазначенням, що вона була створена для боротьби проти обидвох наїзників України — нацистського і московського.

Добро повертається сторицею

У сьогоднішньому матеріяльному світі тяжко повірити в актуальність цього прислів'я. Одначе й сьогодні є люди, які не тільки вірять у повернення сторицею, але й самі це здійснюють.

Тут в Америці вкорінився гарний звичай святкувати День Подяки.

Це свято дає особливу нагоду подякувати Богові й людям.

Богдан Попадик з часів військової служби.

Ось декілька днів тому, саме якраз перед Днем Подяки, 12-ий Відділ СУА в Клівленді був приємно вражений подякою, яку можна сміливо назвати стократною. А таким несподіваним стократним платником є Богдан Попадик, який, перебуваючи під час В'єтнамської війни в рядах американського війська, отримав скромний різдвяний подаруночок від 12-го Відділу СУА в Клівленді. Минуло від того часу вже декілька років і, здавалося б, що ніхто такої дрібнички ще до тепер не пам'ятатиме. Однак виявилось, що молодий український ветеран не тільки не забув її, але також вирішив за неї віддячитись. Вручаючи Відділові чек на 150 долярів, він сказав: „Це для пань, щоб могли далі продовжувати свою корисну працю. Може й цього року пані зможуть вислати комусь різдвяний подарунок".

12-ий Відділ СУА, який існує вже понад 15 років та веде свою працю в різних ділянках, складає щиру подяку Богданові Попадикові за його щедрий дар.

А. Завадівська

Постановка опери „Сватання" у Клівленді

Хор „Дніпро", який існує в Клівленді вже понад 25 років та який знаний зі своїх місцевих та позамісцевих виступів, підготовляє тепер оперу М.Кропивницького „Сватання". Опера має відбутися в днях 18-го та 19-го грудня 1982 року в авдиторії при Кайагога комюніті коледжі у Пармі. Це вже буде друга оперна вистава, поставлена хором. Першою музичною виставою хору була оперета „Наталка Полтавка" Миколи Лисенка, виконана понад десять років тому.

Опера „Сватання", яка віддзеркалює наші народні звичаї та побут, буде вислідом праці хору „Дніпро" за останній рік. Ця опера на дві дії базована на опері М. Кропивницького „Зальоти Соцького Мусія", а також знана як „Пісня в лицях". Багато праці і терпеливости вкладається в її постановку зі сторони всіх учасників, а особливо тих осіб, які є справді відповідальні за її приготування: мґр Е.Садовський, музичний керівник, П.Шокалюк, режисер, М.Комічак, хореограф танців, Т.Белінський--виготовлення декорацій. Крім членів хору, у виставі також бере участь ансамбль українського танцю „Каштан", а оркестра доповнює настрій та красу опери. Оперу ставиться виключно місцевими силами.

Віримо, що наше громадянство оцінить цю працю хору та підтримає цей дійсно рідкісний його почин. Це є небуденна нагода для старших віком громадян повернутися спогадами в рідний побут, а для молодого покоління—запізнатися з ним.

Квитки на виставу можна одержати у поодиноких членів хору й у крамниці Руденських, 5432 Стейт Ровд, та при касі.

І. З.

Замість квітів на свіжу могилу

св. п. Володимира Кульби

учителя на Рідних Землях, на Реґіональний Збірник „ЯВОРІВЩИНИ" складають:

50.00 дол. — Марія Кульба і Остап Кульба;
по 25.00 дол. — Роман Бриттан, Ольга Маґдій, Олена Харамбура;
по 20.00 дол. — Марія і Мирон Масюк, Олена Масюк, Степан Масюк, Ярослав Масюк;
по 15.00 дол. — Олена Ґіба, Йоанна Гентош, Марія і Степанія Залітач.

•

Замість квітів на могилу

св. п. Михайла Флиса

зложили:

25.00 дол. .... Микола і Ярослава Херхаліс
15.00 дол. .... Марія і Степанія Залітач

В ДРУГУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
нашого Дорогого МУЖА, БАТЬКА І ДІДУСЯ

бл. п.

ВОЛОДИМИРА ГРОНЯ

яка припадає 11-го грудня, буде відправлена

СВЯТА ЛІТУРГІЯ

11-го грудня 1982 р. о год. 8-ій ранку в церкві Різдва Пресв. Діви Марії в Ню Бранзвику, Н. Дж.
та 12-го грудня 1982 р. в Буенос Айресі, Арґентина, яку відслужить о. Г. Гарасимович.

Горем прибиті:

дружина — ІРЕНА
син — ІГОР з родиною
син — РОМАН

У ДВАДЦЯТИРІЧЧЯ ВІД ДНЯ СМЕРТИ

бл. п. проф.

ІВАНА МАКСИМОВИЧА КАБАЧКОВА

головного Державного Контролера Уряду УНР

буде відправлена

ПАНАХИДА за спокій ЙОГО ДУШІ

в церкві св. Володимира в Ню Йорку, Н. Й.
після Служби Божої
в суботу, 4-го грудня 1982 року.

РОДИНА

ПОДЯКА

З волі Всевишнього відійшов від нас у Вічність по короткій і тяжкій недузі 5-го жовтня 1982 року

наш Найдорожчий

МУЖ, БАТЬКО, ДІДО, БРАТ, СТРИЙКО І ШВАҐЕР

бл. п. д-р проф.

ПЕТРО ОРИШКЕВИЧ

Глибоко зворушені виявом любови і пошани до Покійного численною участю у всіх похоронних відправах, щиросердечно дякуємо Родині, Друзям, Приятелям, Знайомим, Представникам організацій, установ і товариств та багатолюдній громаді, коли в час найбільшого душевного болю Рідні і Друзі віддали Покійному останню прислугу та поділяли наш жаль щирими словами співчуття і добрими ділами. Молимо Всевишнього про щедрі благодаті для Всіх.

В першу чергу щире спасибі Всечеснішому о. ТАРАСОВІ ЛОНЧИНІ, Всеч. о. ПЕТРОВІ ШАВЕЛЕВІ і Всечеснішому о. ІВАНОВІ ОРИШКЕВИЧЕВІ (найстаршому братові Покійного) за відслуження Панахиди з Парастасом, та Поминальної Служби Божої, та за відпровадження Покійного на місцевий цвинтар, а також відслуження там Панахиди.

Зокрема щира подяка Всеч. о. ТАРАСОВІ ЛОНЧИНІ, за його повні щирої духової піддержки і потіхи ПРОЩАЛЬНІ СЛОВА під час відправ і за зорганізовання цілого похорону.

Сердечну вдячність висловлюємо ансамблеві хору в особах інж. Петра Круля з дружиною Сонею, д-ра Євгена Ґіля, п. Миколі Ставничого, д-ра Ярослава Ґелета, п. Нестора Пилипця, п. Д. Бохна, п. М. Дражньовського і Іларіона Калиневича, які чудовим мельодійним співом звеличали цілу сумну відправу.

Сердечна подяка 78-му ВІДДІЛОВІ СОЮЗУ УКРАЇНОК, які надзвичайними ділами допомогли мені улаштувати численну родину, яка з'їхалася до Вашінґтону з далеких сторін відпровадити Покійного на Вічний Спочинок.

Сердечна вдячність за вінки і коші квітів від Родини, Сусідів, Товаришів бувшої праці, Школи Українознавства і Друзів.

Зокрема СЕРДЕЧНО ДЯКУЄМО за численні-численні Святі Служби Божі за спокій душі Покійного від Друзів з далекої Каліфорнії, Канади і З УСІХ УСЮДІВ куди тільки вістка про Його ненадійну смерть долетіла чи то льокально чи з далеких сторін.

Рівнож щиро дякуємо за датки на будівельний фонд церков: св. Тройці зложено $1,000.00 від окремих жертводавців; і на будівельний фонд пресв. Родини $1,500.00 також від окремих жертводавців (замість квітів на свіжу могилу). (Листа жертводавців подана у льокальних церковних бюлетенях).

Сердечна подяка п. ТЕОДОРОВІ ЦАРИКОВІ за прощальні слова над відкритою могилою Покійного від місцевого УККА.

Щиро дякуємо п. Ю. Тим за приготовлення тризни для 130 осіб в так короткому часі.

Рівнож щиро дякую мойому шваґрові д-рові ОСИПОВІ ОРИШКЕВИЧЕВІ з Бруклину за ведення тризни і за прощальні слова від родини Покійного.

Дякуємо за прощальні слова на тризні д-рові ЮРІЄВІ СТАРОСОЛЬСЬКОМУ від місцевого НТШ, як рівнож д-рові ІЛЯРІОНОВІ КАЛИНЕВИЧУ від НТШ, якого Покійний був членом-кореспондентом через довгі роки; п. дир. БОГДАНОВІ ЯСІНСЬКОМУ за прощальні слова від Школи Українознавства, якої Покійний був організатором і довголітнім директором. Усім учням цієї школи за їх участь у похоронах.

Щира дяка братанкові Покійному д-рові Юрієві Оришкевичу за звукове фільмовання усіх похоронних відправ, щоби увіковічнити могутній настроєвий спів і набожний настрій.

Ми невимовно вдячні всім Особам, які висловили нам співчуття — особисті, телефонічні та письмові: на ці останні з уваги на велику кількість, одержаних з усіх сторін світу, вибачаюсь, не можемо окремо подякувати. З вдячністю згадаю тільки від Пластової Станиці у Вашінґтоні, де пластуни вдячні Покійному за Його великий вклад в українську наукову скарбницю і заявляють, що: д-р Петро Оришкевич ЗАСЛУЖИВ НА ВІЧНЕ ЖИТТЯ У НАШІЙ ГРОМАДІ, бо невтомно працював для добра української молоді, залишив друковані і готові до друку географічні підручники для вжитку молоді у школах Українознавства".

Рівнож щиро дякую достойним друзям Начальному Пластунові д-рові Юрієві Старосольському з родиною, д-рові Орестові Гаврилюкові з родиною, д-рові Іларієві Калинецькому з родиною, моїм сусідам Терені і Константинові Бень, які прийшли мене потішити в перший день після відходу мого Найдорожчого Мужа у вічність.

Велике спасибі молодим Маркіянові і Борисові Гаврилюкам, що служили вівтарними хлопцями на Заупокійній Службі Божій в день похорону.

Я свідома, що не зможу всім якслід подякувати, чим більше пишу і більше неоцінених добродійств пригадую і починає бракувати слів. Одне скажу: Нема на світі нічого дорожчого, як щирі друзі.

Щиросердечне дякую Всім за всі добродійства і вибачаюсь, якщо когось поминула.

У глибокому смутку:

ЯРОСЛАВА — дружина
ЯРОМИР — син з дружиною ХРИСТЕЮ і сином АДРІЯНОМ

ПОСТІЙНИЙ СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД (ПСФ) ім. сл. п. проф. д-ра КОНСТАНТИНА САВЧУКА

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ

В сороковий день смерти (28-го січня 1981) визначного науковця, студентського, суспільно-громадського і політичного діяча, — шкільні товариші ПОКІЙНОГО, за згодою родини, рішили створити ПОСТІЙНИЙ СТИПЕНДІЙНИЙ ФОНД (ПСФ) Його Імені. Щорічно тільки із процентів ПСФ ім. д-ра К. Савчука буде призначена одна стипендія для студента чи дослідника історії України або політичних наук. Комісія Фонду в листопаді ц. р. за згодою родини передала до Фундації УВУ слідуючі пожертви:

Савчак, Мирослава $500.00
мґр Савчук, Марта і Адріян $500.00
по 100.00 дол. — д-р Боднарчук, Дмитро; Боднарчук, Василь; д-р Ґой, Петро і Леся; Косоноцький, Володимир і Зінаїда; д-р Курилко, Любомир і Дарія; д-р Лучків, Василь і Марія; Смолинський, Богдан і Тетяна; мґр Хемич, Стефан і Марія; мґр Щудлюк, Орест і Слава;
по 50.00 дол. — мґр Кобаса, Іван; Костів, Семен і Ірина; Парахоняк, Ярослав і Іванна;
Інж. Раковський, Роман і Люба $25.00
по 20.00 дол. — Ґанущак, Микола і Стефанія; Ґанущак-Сакович, Лариса; Раковський, Ігор і Зіна; Гентіш, Олена;
по 10.00 дол. — Боднар, Стефан; Богай, Дмитро; Вітюк, Іван; Копчинський, Володимир і Юлія; Наум, Василь і Стефанія; Піх, Василь; Різник, Леся.

До сьогодні зібрано 2.215 дол. Цією дорогою просимо Товаришів і Приятелів ПОКІЙНОГО своїми пожертвами розбудувати цей ПСФ для ЛЮДИНИ, яка все своє коротке життя працювала і жила для української науки, горіла любов'ю до Батьківщини.

Пожертви просимо надсилати на адресу Фундації УВУ, зазначуючи при тому, що це на ПСФ ім. проф. Савчука.

За Комісію ПСФ ім. проф. д-ра Константина Савчука: Зенон Бабюк, Дмитро Боднарчук, Григорій Васькович, Іван Вівчар, Василь Лучків, Марта Савчук і Орест Щудлюк.

Ukrainian Free University Foundation, Inc.
203 Second Avenue • New York, N.Y. 10003
Всі пожертви можна відтягнути від податку.

✝

Ділимося сумною вісткою з Рідними, Приятелями і Знайомими, що у Львові, на сімдесят шостому році життя відійшла у Вічність українська письменниця.

бл. п.

ДАРІЯ ДМИТРІВНА МАКОГОН-ПОЛОТНЮК

літературне псевдонім:

ІРИНА ВІЛЬДЕ

ЗАУПОКІЙНЕ БОГОСЛУЖЕННЯ І ПАНАХИДА

за спокій її душі, як також у сорокові роковини смерти її мужа, співосновника пл. кур. „Чорноморці", надлісничого в Микуличині, розстріляного німцями в 1943 році в Станиславові,

бл. п.

Інж. ЕВГЕНА ПОЛОТНЮКА

пластова кличка:

„ОЙҐЕН"

будуть відправлені в неділю, 19-го грудня 1982 р. в 10:30 год. ранку в парафіяльній церкві св. Йосафата в Трентоні, Н. Дж. при 1195 Дуц Авеню

У глибокому смутку:

ГАЛИНА ПОЛОТНЮК- КОСТЮК, сестра і братова
ІВАН РОМАН КОСТЮК, шваґер

112 La Clede Avenue, Trenton, N.J. 08618

•

Замість квітів на свіжу могилу й у пам'ять наших Дорогих Спочилих, складаємо 100.00 дол. на УВАН — Комісію для вивчення і публікації спадщини Володимира Винниченка.

Прихід...

(Продовження зі стор. 2)

вився був навіть подати руку Федорчукові. Кажуть, що Федорчук цим особливо не переймався, будучи, мабуть, свідомим того, що кінець-кінців не його — Федорчука, — але Шелеста дні у Києві почались рахуватись... Чейже було ясним, що Никитченка забрали Шелестові не припадково, як і не припадково прислали якраз Федорчука. Прибуття Федорчука до Києва маркувало початок кінця Шелеста і його політики. Щоб не було зайвих непорозумінь, слід відразу зазначити, що Шелест не був ані „українським буржуазним націоналістом", ні прихильником дисидентів, ані українським націонал-комуністом. Але він був, без сумніву своєрідним „українофілом", а перш усього вважав за доцільне і потрібне оперти свою владну базу на українській території і на українському апараті. Звідси його „мініукраїнізація", загравання з СПУ, науковцями, культурними діячами ітп. Звідси теж „Україно, наша радянська", що її потім вжито як один з обвинувачувальних „арґументів" проти нього і звідси теж несвідома, мимовільна і посередня причасність його до того, що І. Дзюба написав „Інтернаціоналізм, чи русифікація?".

Із Никитченком були у Шелеста особливі відносини, які виходили поза рами ділових контактів першого секретаря ЦК КПУ з шефом КҐБ. Кажуть, що вони просто приятелювали. Никитченко належав до категорії „інтеліґентствуючих каґебістів" і це мало імпонувати Шелестові. Никитченко любив проводити довгогодинні розмови з визначними дисидентами і дозволяв собі не раз навіть на гострішу критику режиму, ніж це робили його співрозмовці, хоч, очевидно, робив це і з оперативних мотивів. У всякому разі, якщо він і не виявляв ентузіязму для політичного курсу Шелеста в Україні, то принаймні йому не противився. У випадку дисидентів у них теж була своєрідна однозгідність, базована на спільності розуміння своїх інтересів. Шелест не збирався толерувати руху самооборони, але він був проти ліквідації її при допомозі масового фронтального погрому. В його розумінні такий фронтальний погром „зайво" розголошував і увидатнював ролю і значення дисидентів та примножував серйозні ускладнення і імплікації внутрішньо-політичного і зовнішньо-політичного характеру. Перш усього Шелест був свідомий того, що головну вину за дисидентський рух припишуть у такому випадку йому особисто, як тому, що з одного боку не доглянув у час „загрози" та допустив до її небезпечного розросту, а з іншого — сприяв якраз її наростанню своєю „українофільською політикою". Никитченко був теж проти масового погромницького терору — з політичних і чисто оперативних міркувань. У його розумінні доцільніше було стосувати обмежений селективний терор в пов'язанні з інтенсивним прониканням та інфільтрацією протирежимного руху, аранжуванням у ньому внутрішніх непорозумінь і конфліктів, фракційних розгор і пересправ та скеровуванням його на крутосхили взаємопожирання та самоліквідації. Є певні показники на те, що Никитченко, наприклад, прив'язував велику вагу спробам розіграти особистий і програмовий конфлікт між Морозом і Дзюбою, щоб поділити весь рух на „морозівців" і „дзюбівців".

З прибуттям Федорчука прийшов інший „стиль", який і народив сумнозвісну приповідку про те, що „коли в Москві б'ють по пальцях, то в Києві відразу відрубують руки..." Погромницький терор андроповсько-федорчуківського покрою досягнув скоро свого вершка, зокрема після відомої постанови кремлівської олігархії з грудня 1971 року, яка і визначила широкомаштабні операції КҐБ проти дисидентів в січні-березні 1972 року. Не треба сумніватися, що в основу стосовного рішення лягли якраз рекомендації і пропозиції самого Андропова. А вони власне, у першу чергу, і визначають дійсні параметри андроповського „лібералізму" чи „інтелектуалізму" у всякому разі краще і більше, ніж його орієнтальні килими, псевдоабстрактні образи, джазові платівки чи твори Джеклин Сузанн на його полицях.

І не випадково теж, перебравши аґенди Суслова після його смерти, Андропов лише посилив і загострив сучасний курс „ленінської національної політики", виразно спрямований на повну русифікацію і утворення „єдиного радянського народу". А тому з перспективи Києва, навіть якщо б праві Андропов вішав на своїх стінах не лише перські, але й карпатські килими, захоплювався не лише джазом і циганською музикою, але й українським гопаком, випивав не тільки „скач" і французький коньяк, але й „перцівку", та вчитувався не лише в Джеклин Сузанн, але й у Ліну Костенко (чи й Емму Андієвську), його прихід до влади і тоді не віщував би нам нічого доброго.

„Гірчиця по обіді"

У статті Анатоля Камінського п. з. „Прихід Андропова — з київської перспективи" („Свобода" ч. 227, 1-го грудня ц. р.) треба читати: „Все, однак, було вже 'гірчицею по обіді'... Бо в той час Андропов мав уже запевнення і ґарантії від Устінова як у своїй, так у 'їхній справі' "...

„Листи читачів" повинні бути не довші, як одна сторінка машинопису, друкована через два інтервали. Лист повинен торкатися тем, порушених тільки на сторінках „Свободи". Реагувати слід до десяти днів після опублікування матеріялу. Якщо лист пишеться рукою, то слід писати його чітко і виразно і також з великими відступами поміж рядками. Редакція застерігає за собою право скорочувати листи й виправляти мову, як і скреслювати різкі вислови.

Після балю...

(Закінчення зі стор. 2)

надто гомінкої оркестри „Темпо" маршувала, танцювала й бавилася на протязі п'яти годин в уютній авдиторії Св. Йосафата, прикрашеній „Пегазом" покійного Петра Андрусева (його вдова Наталія була приявна на балі) та дотепними картинами неприсутнього на балі Романа Василишина.

Усе проходило справно і без зайвого перевантаження, за що подбали організатори, ідейні пані (знову ж таки пані, а не панове) зі СФУЖО під проводом Марії Харини й ред. Ольги Кузьмович зі СУЖА, аранжери балю Тамара Петришин-Фаріон і Роман Кнігницький та члени жюрі: Рома Прийма-Богачевська, Слава Ґеруляк, Стефанія Чаплинська, Євген Левицький, Петро Фединський і Степан Рожок які без зайвих суперечок вибрали кралею балю представницю пластового журналу „Юнак" Андріяну Гаврилюк, князівнами — Орисю Гриців, представницю журналу „Наше Життя" і Катрусю Марту Росолу, представницю тижневика „Шлух". Представницю щоденника „Америка" Любу Віру Матківську відзначено в галузі тенісового спорту, а представницю щоденника „Свобода" Оленку Геймур — за досягнення в галузі оперного співу й музики. Всі обрані й відзначені молоді дівчата отримали ікони й книжки СУК „Провидіння", книжки від Українського Народного Союзу та нагороди від Українського Братського Союзу, а королівна й князівни — мистецькі картини й кераміку, що їх пожертвували Стефанія Бернадин і Марія Тамарська.

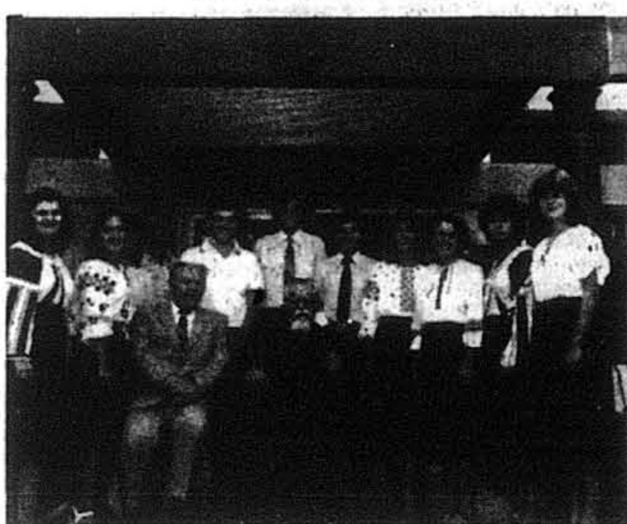
Ні, нехай кожний думає своє, але такі імпрези як оце вже десятий ювілейний Баль Преси мають вже свою традицію і дай Боже, щоб вони продовжувалися і в майбутньому, на славу, для добра й на пожиток нашої молоді, що має прийти нам, підтоптаним віком та втомленим на всякого роду „народних загумінках" на зміну. Бо саме такі заложення поклали в основу влаштування щорічних балів преси ті члени СФУЖО й СУЖА, що ще не зовсім схилили свої прапори.

У радісній надії, що так станеться, хоча й з великим смутком що „так скоро проминула нічка", розходилися розбавлені гості і закохані пари додому, готуючись вже зарання до виступів на черговому балі в 1983 році

(юко)

Стежками...

(Продовження зі стор. 2)

На відвідинах у Патріярха: У першому ряді — Блаженніший Патріярх із д-ром П. Ґосм. У другому ряді (зліва): Христя Карп'як, Лідія Жук, Роксоляна Савчак, запрошений гість, Петро Зінько, Богдан Романюк, Роксана Гнатейко, Ірена Щерба, Анна Почтар, Світляна Волошко.

прогулянку в Піренеї, щоби побачити не лише красу гір, але й подивляти з віддалі й красу Люрду.

Наступна зупинка нашої мандрівки — це Женева — місце осідку Ліґи Націй. Швайцарія знана з краси своїх засніжених мальовничих Альп... Хоч ми там перебували лише два дні, однак мали щастя побачити святочне відзначення Дня Незалежности в одній, високоположеній місцевості Валляріес... Переходили ряди швайцарців у своїх специфічних строях, а дальше їхали удекоровані підводи, а час від часу, групи швайцарців, маршуючи, грали на своїх національних інструментах, схожих зовсім на наші гуцульські трембіти.

Після Швайцарії, звиділи частину Австрії, а саме: Інсбрук, Зальцбурґ, як також замок короля Людвика II „Нойшванштайн", фантастичний своєю красою, положенням та історичним минулим.

Наша мандрівка по Европі закінчилася у Мюнхені. Там наша група відбула двотижневі курси в Українському Вільному Університеті, слухаючи викладів про „Слов'янську культуру й цивілізацію". Скористали багато з цих викладів, бо вони поширили наше знання з ділянки української праісторії.

По викладах ми кожного дня оглядали Мюнхен та недалекі його околиці. Були в знаному концентраційному таборі Дахав, де за часів Гітлера, німці розстріляли та спалили в крематоріях мільйони невинних людей... Ці місця в Дахав із крематоріями роблять дуже пригноблююче враження...

Були й на могилі сл. п. Степана Бандери, який згинув в Мюнхені з рук большевицького аґента.

Не забули ми оглянути й ті місця, де в 1976 році, взимі, відбувалася Світова Олімпіяда. Були і в німецькому музеї та замку Німфенбурґу.

Увечері, в передостанній день нашого перебування в Мюнхені, наш гурток пішов до одного з найкращих ресторанів на прощальний вечір.

Сумно було мені покидати Мюнхен та Европу з її пам'ятками давноминулих культур...

Ця мандрівка по Европі буде для мене немов чарівним сном, який вкінці здійснився, та залишиться найкращим спомином мого життя!

ОСОБИ НА ФОТО

На знімці, поміщеній у „Свободі" з 13-го листопада ц.р. враз з вісткою про відзначення 6-ої річниці УГГ в Ню Йорку, крім ген. Петра Григоренка є ще д-р Альберт Кіпа і Володимир Багрій. — Ред.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ УНС

НЕДІЛЯ, 12-го ГРУДНЯ 1982 р.

Фініксвілл, Па. Річні збори Б-ва свв. апп. Петра і Павла 321-Відд., в парафіяльній залі. На порядку нарад: звіти та вибір урядовців Відділу на 1983 рік. Проситься всіх чл. прибути та вирівняти при цій нагоді належні вкладки за цей рік. — Ів. Підгайний, предс., М. Лісовський, кас., Д. Цюк, секр.

Дітройт, Миш. Річні загальні збори Т-ва ім. гет. Ів. Мазепи 183 Відд., о год. 1-ій по пол. в залі УНДому при 4655 Мартін вул. На порядку нарад: звіти Управи, К. Комісії і делеґатів до Установ, дискусія над звітами і вибір нової Управи на 1983 р. Якщо на означену годину не явиться відповідна кількість чл., збори відбудуться о годину пізніше, без огляду на кількість присутніх. Всіх членів запрошуємо до участи. — Д. Кошильовський, гол., П. Залуга, фін. секр., Б. Фльорчук, рек. секр., Анна Лісіца, касир.

НЕДІЛЯ, 19-го ГРУДНЯ 1982 р.

Карнеґі, Па. Річні збори Т-ва ім. Ів. Франка 481-ий Відд., відбудуться 19-го грудня. На порядку нарад: звіти та вибір урядовців на 1983 рік. — Гелен Возняк, секр.